МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою

М А Т Е Р І А Л И

VIII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

«ОБЛІК, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»

9-10 травня 2024 року

м. Дніпро

УДК 657.6.221

Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 9-10 травня 2024 р. – Дніпро : факультет обліку і фінансів, 2024. – 139 с.

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямами: «Бухгалтерський облік як інформаційне джерело контролю, аналізу та управління». «Сучасний стан та перспективи розвитку системи оподаткування підприємств». «Стан та перспективи інституту аудиту в Україні». «Управління фінансово-економічною безпекою підприємств». «Інноваційні технології підготовки та перепідготовки фахівців з обліку, аудиту й оподаткування». «Проблеми викладання обліково-аналітичних, фінансових та контрольних дисциплін у закладах освіти».

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори. Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов‘язковим.

Оригінал-макет підготовлений кафедрою обліку, оподаткування та фінансово-економічною безпекою на факультеті обліку і фінансів Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Комп‘ютерне верстання: Одношевна О.О.

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 437 від 24 жовтня 2023 року.

© Факультет обліку і фінансів
Дніпровського державного аграрно-
економічного університету, 2024

Підсумовуючи вище викладений матеріал, підкреслимо, що без оптимізації затрат при формуванні вартості продукції рослинництва та правильних рішень стосовно найвигіднішої стратегії її реалізації, жодне господарство не може вийти на якісно новий рівень розвитку.

Наступним етапом удосконалення системи оптимізації витрат виробництва продукції рослинництва на підприємстві в розрізі її реалізації може стати формування на підприємстві тендерної платформи реалізації.

Перевагою даної електронної платформи є легка інтеграції із електронними система електронного документообігу, зокрема процесами ведення бухгалтерського обліку між різними системами.

Сьогодні є дуже актуальним ведення бухгалтерського обліку в контексті фінансово-господарської діяльності саме при використанні електронних систем. Через це констатуємо, що електронна система закупок «E – TENDER» легко та просто інтегрується з різними системами електронного ведення фінансової та господарської діяльності окремо взятого господарства. Вважаємо, що запровадження представлених напрямів удосконалення процесу формування витрат на виробництво продукції рослинництва допоможе господарству відповідати сучасним тенденціям ринку та вітчизняної економіки загалом.

Література:

1.Бондаренко Н. М, Різченко. Особливості обліку витрат і виходу продукції рослинництва. Економіка і держава, науково-практичний журнал, № 11, 2019 рік., С. 76-82.

2. Павелко О. В. «Витрати» в бухгалтерському обліку: ретроспективне дослідження сутності поняття / О. В. Павелко // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування : зб. наук. пр., ч. 2. – 2018. – № 4. – С. 363–370.

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ФОРМИ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ

Міньковська А.В., к.е.н, доцент
Мирончук М.В., МгОП-1-23
Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Правильно побудований фінансовий облік, а саме відображення та документування в бухгалтерському обліку розрахунків з замовниками та покупцями є запорукою якісної діяльності підприємства. Поширеним являється ототожнення розрахунків з замовниками покупцями та із виплатою заборгованості, що відповідає розрахунки до здійснення платежу, зменшує відображення розрахунків з замовниками та покупцями до відображення погашення та нарахування дебіторської заборгованості та зумовлює помилки в даних фінансового обліку про стан розрахунків з замовниками та покупцями на підприємстві.

Ймовірність виходу вітчизняних сільськогосподарських підприємств на вищий рівень господарювання прямо залежить від прозорості та точності результатів фінансової звітності, на основі яких потенційний інвестор буде приймати рішення стосовно доцільності та об'ємів інвестування, а також здійснювати контроль за його цільовим використанням.

Під час своєї господарсько-виробничої діяльності в підприємствах виникають платіжні взаємовідносини із іншими підприємствами, і фізичними особами. Такі розрахунки впливають на формування основних і оборотних засобів, реалізацію виробленої продукції та надання послуг, з розрахунками з фінансовими органами і органами соціального забезпечення. Виникнення таких взаєморозрахунків між підприємствами передбачене встановлення серед них відповідних прав та обов'язків. Все вищенаведене підтверджує актуальність роботи.

Професор Венгерук Н.П. говорить, що «розрахунки виступають важливим інструментом регулювання економічних відносин між суб'єктами господарської діяльності, а також невід'ємним і необхідним елементом процесу розширеного відтворення, формування, розподілу (перерозподілу) суспільного продукту» [1].

В своїй роботі Гудзь О.Є. наголошу «трактування поняття розрахунки залежить від галузі права, зокрема з точки зору цивільного права, основою розрахунків виступає договір та волевиявлення сторін у цих відносинах, натомість фінансово-правовий аспект розрахунків полягає у широкому організаційно-правовому підході зі сторони позицій держави, а також уповноваженого на регулювання цих відносин Національного банку України. Тобто договір виступає важливою, але все-таки лише однією зі складових частин, елементом економічних, господарських відносин обміну і грошового обігу, формою реалізації якого у господарських відносинах є розрахунки» [2].

Власюк Г.В. показує різні підходи до розуміння поняття «розрахунки», що свідчить про його неоднозначність: «1) будь-який спосіб припинення зобов'язань (як грошових, так і негрошових) між сторонами, в тому числі виконання зобов'язання в натурі та зарахування однорідних зустрічних (послідовних) вимог (широке значення терміну розрахунки); 2) грошові зобов'язання (обов'язки) сторін, платежі (вузьке значення терміну розрахунки), що нерідко обмежується сферою безготівкових розрахунків, які здійснюються суб'єктами господарювання через фінансово-кредитні установи» [3].

Правові відносини не пов'язані з розрахунками як обов'язком платіжним, але показують правову природу економічно-правового регулювання – нормами, що справляють ці відносини, здійснено правила поведінки щодо грошових коштів. В інших випадках, а саме, платежі при купівлі-продажу валюти, розрахунки між собою пов'язані з обов'язком сплати, але з'являються не із обов'язку, а із волі платника.

Як відмічає Колотуха С. «в будь-якому випадку розрахунки знаходяться в межах правового поля, визначеного державою, а свої норми права держава встановлює, виходячи не лише із міркувань необхідності врегулювання цивільно-правових відносин, але і з податкових та інших інтересів держави».

Дана суспільна потреба викликає необхідність установлення деяких обмежень, пільг або ж особливих режимів розрахунків, котрі представляють собою виключення з загального режиму розрахунків в країні. При цьому головним завданням виступає створення деякого середовища, режиму, в межах якого відбуваються цивільно-правові відносини, їх учасники в договірному порядку не вирішують великої кількості питань, а лише приймають дане середовище таким яким воно є, і не може змінюватись. За природними характеристиками таким середовищем вистають публічні вимоги, умови, принципи котрі є загальнообов'язковими, в їх межах допустимим є своєрідне волевиявлення учасників розрахункових відносин. Іншими словами кажучи, одним із головних критеріїв розподілу цивільно та фінансово-правового регулювання вистає наступне: всі відносини договірного типу, в котрих можливим є добровільне волевиявлення учасників, інший тип відносини, який для них встановлений в обов'язковому порядку, характеризується як фінансово-правовий.

На думку Г.Є. Павлової та О.В Чернецької «термін розрахункові правовідносини переводить поняття розрахунки із широкої соціально-економічної категорії у конкретно-правову та деталізує складові елементи досліджуваного поняття, зокрема коло учасників, їх права і обов'язки, розкрити предмет відносин. Предмет розрахункових правовідносин відрізняється від предмету розрахунків, і, якщо розрахунки мають на меті досягнення виконання зобов'язань, то предмет розрахунків для кожного з учасників існує окремо: для боржника (платника) сплатити зобов'язання, для кредитора – отримати кошти в належному розмірі своєчасно, а для банку – забезпечити переказ грошових коштів. Відповідно розрахунки здійснюються між сторонами, а розрахункові відносини – між усіма їх учасниками (в т.ч. банками)» [4].

В ході виконання господарських зобов'язань розрахунки вистають як частина господарського договору, проте набуває переважно самостійного значення, переміщуючись в середовище грошових відносин та здійснюються тільки у формі, встановленій законодавством. Досліджуючи дане питання, Полторак А.С. наголошує на «відособленій процедурі грошового характеру розрахункових операцій і виокремлює з поміж існуючих товарно-грошових зобов'язань». Таку ж думку підтримує Сук Л., та вважає «за необхідне досліджувати сутність поняття «розрахунки» у контексті механізму грошового руху, котрий незалежний від сутності економічних завдань, котрі притаманні платежу».

В бухгалтерському обліку операції розрахункові вистають об'єктом обліку, в першу чергу, у вигляді динамічного процесу (здійснення платежу до, одночасно або ж після отримання робіт, товарів та послуг), потім, у вигляді статичного стану, безпосередньо борги серед суб'єктів розрахунків. Так як обчислення містять у собі в той же час двостороннє переміщення і валютні гроші, та продуктів (праць і послуг), у погодженні паперів присутність проведенні обчислених дій поділяються в 2 подібні адже елементи: економічні та товарні-обчислення.

Заборгованість як зазначається в ПСБО 11 «Зобов'язання» «є однією з важливих видів оборотних активів підприємства. У той же час надмірний обсяг,

порушення термінів її погашення чи неможливість погашення взагалі є досить негативними ознаками стану фінансів підприємства. Заборгованість, формуючись в результаті проведення розрахункових операцій, так чи інакше, пов'язана з рухом грошових коштів. Грошові кошти або рух грошових потоків є одним з найважливіших і перспективних елементів планування і управління діяльністю підприємства. Для їх ефективності необхідним є визначення взаємозв'язків і взаємозалежносте й між структурними компонентами як оборотних коштів, так і джерел їхнього формування. Встановлення і виявлення таких взаємозв'язків та взаємозалежносте й неможливо без проведення класифікації об'єктів, у даному випадку класифікації заборгованості».

Будь-яке підприємство, за Грейем С. Дж, «створюється на основі взаємовідносин, які утворюються шляхом укладання зобов'язань. Взаємовідносини як внутрішні, так і зовнішні передбачають, передусім, певний набір рішень». З цього випливає, що за кожним рішенням, яке приймає керівництво або персонал підприємства, виникають ті чи інші зобов'язання. Однак, не вся сукупність зобов'язань підприємства стає ними з фінансової точки зору, тобто «передбачає обмін ресурсами, що мають грошовий вимір». Для цього зобов'язання повинно бути локалізовано у часі, тобто повинні бути момент початку дії зобов'язання і період часу, на протязі якого воно діє; а також «юридично обґрунтовано».

Основним завданням здійснення розрахунків для покупців виступає найбільше прискорення моменту передачі товарів, робіт, послуг, з однієї сторони, та коштів, з іншої; для постачальників – найбільш можливий розрив в часі серед моментом одержання робіт, товарів, послуг і оплатою грошових коштів за них; для банків – здійснення розрахунків в формах, які мають на меті надавання певних додаткових послуг, а отже примножують додатковий прибуток банка; для третіх осіб – зменшення кількості неплатоспроможних клієнтів із паралельним збільшенням кількості договорів, які укладаються. Отже, головна мета системи розрахунків полягає у виконанні зобов'язань учасників розрахунків за допомогою вибору найбільш раціонального для всіх суб'єктів інтервалу часу між моментом передачі робіт, товарів, послуг та грошових засобів із забезпеченням обіцяного рівня надійності.

Література:

1. Венгерук Н.П., Лихно О.В. Облікове забезпечення управління розрахунками з дебіторами. *Бухгалтерія в сільському господарстві*. 2019. №8. С.30-33.

2. Гудзь О.Є. Дебіторська та кредиторська заборгованість в комплексі управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств. *Облік і фінанси АПК.* 2022 . №1-2. С.65-70.

3. Власюк Г.В. Проблеми класифікації та оцінки дебіторської заборгованості, шляхи їх вирішення. *Держава та регіони*. 2021. №6. С.131-135.

4. Павлова Г.Є., Чернецька О.В. Фінансовий облік активів підприємства: навчальний посібник. Донецьк: Юго-Восток, 2012.393 с.

Маменко А.
Електронні платформи для ведення бізнесу за кордоном в обліковому контексті 35
Манзук К.В.
Переваги та недоліки консолідації фінансової звітності 37
Мидловець Т.
Удосконалення обліку виробництва продукції рослинництва на підприємстві 40
Міньковська А.В., Мирончук М.В.
Економічний зміст та форми розрахунків з дебіторами 43
Одношевна О.О.
Оптимізація системи контролю, як складової організації обліку на підприємстві 47
Петрова Д.
Облік руху грошових коштів за міжнародними стандартами 49
Пильгун О.
Схема економічної діагностики активів підприємства і пов'язаних з ними витрат 50
Романюк Д.П.
Шляхи покращення використання малоцінних та швидкозношуваних предметів на підприємстві 53
Саванчук Т.М
Бюджетний регламент як основа побудови управлінської звітності про виконання бюджетів 57
Синиця Ю.С.
Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку бюджетних установ: системний підхід 59
Скиба Г.І.
Роль бухгалтерського обліку в системі правового регулювання 62
Форий О.
Особливості ведення бухгалтерського обліку у Франції 65
Шулаєва С.
Економічний зміст поняття реалізації 66

70

СЕКЦІЯ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ 70

Маменко А.
Поняття та роль трансфертного ціноутворення в оподаткуванні суб'єктів господарювання 70
Міньковська А.В.
Особливості оподаткування сімейних фермерських господарств 72